שנפל מבנים חייב להחזיר · לפיכך אין בו סימן דלמיטו מהיכא לעולם ומיהו אי שמחבירו לקחה כשבקשה עמו ולמו מהיכא לעולם ולכך סבור ודאי שחבירו לקחה כשבקשה עמו ולמו מהיכא יחזירנה לי כשאבדיט נרכיס ולמוכיח לו שמלו ולכך נמי אמרין בסמוך לימור שופטי מיכהו כיון שרמיטט מחפצין יחד ומה שפרש"י מעטים יהום שלא מדעת אין נראה להא דבא סבר דהוי יהום ומפרש בסמוך מילתיה דרב נחמן ואין סברת הלבר ביה כתר לילמוחב ומה שפירש נמי בישבועה שבועה היסת קאמר וכי יבועינן בטענת ספק ומיהו י"ל דטוען ברי לפי שלא היה שם אחר כי אם הוא לך קאמר דבימי בר קפרא עליון לא נתקנה שבועת היסת ונראה לפרש שבלא שבועה לימו מחיהא לעולם כדפרישית: **לא** אמרן שלא בי לית בית שוה פרוטה לכל חד וחד אבל אית בית שוה פרוטה לכל חד וחד חייב להחזיר מאי טעמא אימור שותפי נינהו ולא מיאשו אבא דאמרי אמר רבא *אע"ג דלית ביה אלא שוה שתי פרוטות חייב להחזיר מאי טעמא אימור שותפי נינהו וחד מנייהו אחולי אחליה למנתיה גבי חבריה ואמר ליה רבא סלע שנפלה: **נטלה** לפני יאוש על מנת לגנזולה עובר בכולן: משום לא תגזול ומשום השב תשיבם ומשום לא תוכל להתעלם ואע"ג דחזרה לאחר יאוש, *מתנה הוא דיהיב ליה ואיסורא דעבד עבד, **נטלה** לפני יאוש על מנת להחזירה, ולאחר יאוש נתבטל לגנזולה עובר משום השב תשיבם ומשום לא תוכל להתעלם ונטלה *אינו עובר אלא משום לא תוכל להתעלם בלבד *אמר רבא *האי מאן דחזי דנפל דזוז מחבריה בי הלתא ואשכחיה ושקליה, לא מיחייב לאהדורי ליה, מאי טעמא? דהוא דנפל מיניה מאיש הוא, אע"ג דחזייה דאייתי ארבלא וקא מרבל, מימר אמר רבי היכי דנפול מינאי דידי הכי (ג) *נפול מאיניש אחריני [א] ומשכחינא מידי: **מתני'** מצא בחנות הרי אלו שלו, בין התיבה ולחנוני של חנוני לפני שולחני הרי אלו שלו, בין הבסא ולשולחני הרי אלו של שולחני. הלוקח פירות מחבירו או ששילח לו חבירו פירות ומצא בהן מעות הרי אלו שלו, אם היו צרורין נוטל ומברין: **גמ'** אמר רבי אלעזר *אפילו מונחין על גבי שולחן, תנן לפני שולחני הרי אלו שלו הא על גבי שולחן דשולחני, אימא סיפא בין הבסא ולשולחני של שולחני הא על גבי שולחן שלו, אלא *מהא ליכא למשמע מינה, ורבי אלעזר הא מנא ליה? אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי אריא הרי בין הבסא לשולחני של שולחני ליתני על (ב) שולחן, אי נמי מצא בשולחנות כדקתני רישא מצא בחנות שלו *אלא ש"מ אפי' מונחין על גבי שולחן הרי אלו שלו: הלוקח פירות מחבירו וכו': אמר ריש לקיש משום רבי ינאי לא שנו אלא בלוקח

נקיטינן ליה כו' · מקבעינן ליה שבועת היסת ולא נתייחס מיד כשמעתה ולא מלא ומחלת שבת ליד זה לפני יהום והלכה כחבירו: **אי נקיטינן וכו'** · ואינו יכול להשביעו בטענת שמח שלין בשבועת שמח שלא תוכן השטרין במשנה ולא בשבועה שלא בטענה

תורה אור כו' (שבועות דף מה:) ולית הא מלמי יהום לחי לידיה ואוקימנא הלכתא כלחבי ביש"ל קא"ס: הא לחמן דמשות מידע ידיע מיד כרבי ינחק דלחמר לחם עשוי למחמת בכיסו כו' (נעיל דף כח:): **לימור שופטי נינהו** · בסלע זו ובלחמים זה על זה ואין לחחד מוסף לחם מבירו בחלקו ולבי מימחם בכיסו ולא מלחה לו לייחס מימר לחמר לחד מן השופטים מלחה ולעירבי הוא שוחק ומחלת בשבחת ליד זה, לפני יהום בחת לילו, והא לוקמינן כלחבי הלכך לחף ע"ג דסלע דבר שלין בו סימן הוא חייב להחזיר לבל כי לין בו סלע פרוטות מה נפשך לי שותפין הן בו לין כאן משום השבת לחידה יאם על לחד מהם הוא עלמו ולחמרו חבירו זה נגב הוא והבי מחמת ולחמר "לא נקחתיו, לחד מכם נקחו וגבבו מחבירו": **לימור שותפי נינהו** · ומהימני לחבדי ולין מוסדים זה לחם זה ומחלחם שבחת ליד זה לפני יהום: **רואה סלע שנפלה** · ולח גרסינן מסנים: **נטלה לפני יאוש** · סלע שהם כדי למחמת זה בכיסו: **עובר משום גזל** **משיכה** · "לח מגזל" לח שייך חלח בטענה נטילה כמו "וגזול לחם המנים מיד המלרי" (שמות ג כב) כדלחמר בבבח קמח (עה:) "לח מוכל להחעלם" לימה חזהירה חלח לכוהם לחם עיניו ומנחם מלהניל הלכך הנולה על מנת להחזיר ולחחר יהום נחנין לו נגולה לין כלן מחטלה לבל "הבב משיכה" לימל מבנול עד שימבנה: **סמפין לה בו'** · בטענה שלחה לוחה ולח נטלה להחזירה: **עובר בלוי שלכם** · שהרי הטלים עיניו: **בי חלפא** · בין החולות: **חרבלא** · כבדה: **בתני'** **מלא בחנות הרי אלו שלו** · בדבר שלין בו סימן קלל להנות דנפל מיניה מיקם שהכל נלכסים לשם: **בין הבסא** · שהחטני יושב לפניה וחמיד טועל ממנה וטונן לפניו ומוכר ומעות שנותנין לו טונן לפניו ומוכר גפל שום דבר חלח מיד חנוני: **שולחני** · מחליף מעות וטונן מטבעותיו בשולחן שלפניו והבלין להחליף לקח הן נותנין שם משיהיין: **סרי אלו שלו** · דחמריכן מן הבלוי נפלו שהרי השולחן מפסיק בין שולחני למעות שנמלחו ואם מן השולחני נפלו היה להם להמלין ביו לבסא שהשולחן מונח עליו: **פלוקח פירות מחבירו** · מפרש בגמרא: **ומם יש לרורין** · הוי סימן לו קשר לו מבין שבסה: **גמ'** אמר רבי אלעזר **אפילו מונחין על גבי שולחן** · גרסינן בעיני ללח גרסינן לרורין: **לפני** · משמע על גבי קרקע: **לפני של גבי שולחן** = של שולחני וכ"ש בין הבסא ושולחני: **אי נמי** · [ב]ניקני בריפא מלא בשולחנות דקתני רישא ש"מ אפי' על השולחן עלמו הרי הן למוצאן · לקח פירות מחבירו ומלא בתוכן מעות לא שילח לו הבירו פירות אם

הגהות הגר"א [א] גמ' ומשכחינא מוקמינן: [ב] רש"י ד"ה מ"ל ניחני בריפא. כ"כ ומרמ"ם מפרש דקאי על סיפא בין הבסא לשולחני כו' ומשב"ע (ועמ"ש רבינו בה"מ כו' כם ס"ק טו י):

עז א מיי' פי"ד מהל' תגידה הל' ח סמג עשין מד טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף ג ופעיף ד:

עח ב ג ד מיי' שם הל' ז סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רעג סעיף ג:

עט ה מיי' שם הל' ט סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יד:

פ ו מיי' פט"ו שם הלכה ד ה וטיין בהשגות ומ"מ סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רס סעיף ה:

מבנה

פא ז מיי' שם הל' י סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יז:

פב ח מיי' שם הלכה ה סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רס סעיף ה:

מ"אמרות על רבא בבבא מלביעא טענתו ומא אומא

נושא/מבנה
עבירות הקשורות למי שלא מחזיר אבידה

דברים כב: א

לא תראה את שור אחיך או את שיוו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך בן ואם לא קרוב אחיך אלו ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרוש אחיך אותו והשבותו לו

לו ומן תאכל לחמתו וכן תעשה לחמורו וכן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד מאתו והמצאתה לא תוכל להתעלם

[ע"ו ואמר וכ"מ בכי"ף ורא"ש]

רבינו חננאל

הייבלהכריח דהא נתיאש נפל מתוך שלשה אין חייב להכריז דוראי מיאש וכו' ורבא פליג עליה בהא. אמר רבא סלע שנפלה מהבירו נטלה לפני יאוש עובר משום בל הנזול ומשום השב תשיבם ומשום לא תוכל להתעלם אע"ג דאהדדה לגרה לבתר יאוש אישורא כבר עבדא והשתא מתנה הוא דיהיב ליה. נטלה לפני יאוש על מנת להחזירה לאחר יאוש עובר משום בל הנזול ומשום השב תשיבם. המתין עד שנתיאשו הבעלים ונטלה אינו עובר אלא משום לא תוכל להתעלם. אמר רבא מאן דחזא דנפל זוזא מחבריה בי הלתא ושקליה אינו חייב להחזירו אע"ג דחזייה דמיתיי ארבולי ומרבל וכו': **כתני'** מצא בחנות הרי אלו שלו. בין תיבה לחנווני הרי שולחני למוצאן בין בסא לשולחני הרי הן לשולחני. ודייק ר' אלעזר מדקתני בין בסא לשולחני הרי הן לשולחני הא על השולחן אפי' צרורין ומונחין הרי הן של מוצאן ותוב מדלא קתני סיפא מצא בחנות של שולחני הרי אלו שלו כדקתני רישא ש"מ אפי' על השולחן עצמו הרי הן למוצאן. לקח פירות מחבירו ומצא בתוכן מעות לא שילח לו הבירו פירות

נושא
דין ר' אלעזר (בשולחני) מצא על השולחן הרי אלו שלו (של המוצא)

נושא
מ"אמרות בחנות שלנו:
·מ"אמרו"ם

[עי' הוס' ב"ק סה: ד"ה ונטלה]

[ניהכת הגי' ונטלה עובר משום כו' ע"ו כרבי ד"ה עובר] *לפי הגי' לעיל דף כב: ד"ה המוצא דגם בכהאי לאינו עובר אלא משום "ואיבה תהיה בינך ובין האשה" ולא משום גזל

הגהות הב"ח
(ג) גמ' נפל כמי נמי נפיל מתיים לחמיינה: (ב) שם לימני על גבי שלחן תי נמי: (א) ע"י תוס' בעמ' א' (למעלה) ד"ה דשתיך

[ע"ו ל'הוכה כ"ב]

[עי' מלים עב. בדיבות כה. וב"ב]

[עי' ר"ף ורא"ש: נרסאות שלכתות ועי' רב"ם]